ULKOMINISTERIÖ 19.10.2020

EDUSKUNNAN ULKOASIAINVALIOKUNTA, 21.10.2020

HE 146/2020 vp HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2021, 24.30. KANSAINVÄLINEN KEHITYSYHTEISTYÖ

- Suomen kansainvälisen kehitysyhteistyön päämääränä on äärimmäisen köyhyyden poistaminen, eriarvoisuuden vähentäminen sekä ihmisoikeuksien toteutuminen. Koronapandemian vaikutuksesta äärimmäinen köyhyys ja nälkä ovat maailmassa kääntymässä kasvuun, ja monet kehitystulokset ovat vaarassa. Akuutin kriisin hoidon lisäksi toipumisvaihe edellyttää merkittävää kansainvälistä tukea.
- Suomen julkisen kehitysyhteistyön arvioidaan olevan kokonaisuudessaan yhteensä 1,195 miljardia euroa, mikä vastaa noin 0,49 % osuutta bruttokansantulosta. Summa koostuu koko valtionhallinnon kehitysyhteistyöksi raportoitavista menoista, suurimpina näistä ulkoministeriön lisäksi valtiovarainministeriön, sisäministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön pääluokista maksettavat menoerät.
- Hallitus pitää pitkän aikavälin tavoitteena kehitysrahoituksen nostamista YK:n tavoitteen mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.
- Suomen julkisena kehitysyhteistyönä raportoitava kokonaismääräraha noin 165 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2020.

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö

- Ulkoministeriön hallinnoimaan varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ehdotetaan myönnettäväksi 710,9 miljoonaa euroa määrärahaa ja 671,2 miljoonan euron sitoumusvaltuuksia, joista aiheutuvat menot ajoittuvat vuoden 2021 jälkeisille vuosille.
- Koronapandemia iskee suhteellisesti eniten köyhimpien maiden köyhimpiin kansalaisiin. Kehitysmaissa kyse on terveyskriisin ohella laajasta ja merkittävästä sosioekonomisesta kriisistä, jolla on vaikutusta maiden sisäiseen vakauteen ja turvallisuuteen. Suomi varautuu myös kehitysyhteistyön kautta koronapandemian jälkihoitoon.
- Ulkoministeriön hallinnoimaan varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ehdotettava määräraha on noin 25 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020.
- Kehitysyhteistyössä panostetaan seuraaviin painopistealueisiin:
  - Naisten ja tyttöjen oikeudet ja aseman vahvistaminen, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveys ja –oikeudet
  - Kehitysmaiden talous ja työpaikat, erityisesti innovaatiot sekä naisten rooli taloudessa ja naisyrittäjyys
  - Koulutus, toimivat yhteiskunnat ja demokratia, erityisesti laadukas opetus, kehitysmaiden verojärjestelmien kehittäminen, sekä demokratia- ja oikeusvaltiotuki
  - Ilmastonmuutoksen torjunta ja luonnonvarat, erityisesti vahvistaen sopeutumistoimenpiteitä hillintätoimenpiteiden rinnalla
  - Lisäksi rahoitetaan humanitaarista apua.
- Alueellisesti Suomi painottaa Afrikkaa.
- Suomen kehityspolitiikka ja -yhteistyö perustuvat kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 ja Pariisin ilmastosopimuksen toimeenpanoon. Tämä tapahtuu tukemalla kehitysmaita kestävän kehityksen ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa sekä edistämällä globaalissa toimintaympäristössä tarvittavia muutoksia.
- Käyttösuunnitelman mukaisesti ohjataan monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön 210,8 milj. euroa, maa- ja aluekohtaiseen kehitysyhteistyöhön 180,7 milj. euroa, Euroopan kehitysrahastoon 75,5 milj. euroa, maittain kohdentamattomaan kehitysyhteistyöhön 47,3 milj. euroa, humanitaariseen apuun 85,0 milj. euroa, kehitysyhteistyön suunnitteluun ja tukitoimintoihin 4,4 milj. euroa, kehitysyhteistyön evaluointiin ja sisäiseen tarkastukseen 2,1 milj. euroa, tukeen kansalaisjärjestöille 79,7 milj. euroa ja korkotuki-instrumenttiin 25,4 milj. euroa vuonna 2021.
- Vuoden 2021 täydentävään talousarvioon on esitetty korjausta siten, että vuonna 2021 Finnfundin toteuttamaan erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 2 000 000 euroa aiemman budjetissa olleen 15 000 000 euron varauman sijaan sekä lisätty valtuus,

että sitoumusten piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 150 000 000 euroa.

24.30.67 Demokratia- ja oikeusvaltiotuki

- Demokratia- ja oikeusvaltiotukeen esitetään 3,0 miljoonaa euroa.
- Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville demokratia- ja oikeusvaltiokehitystä edistäville toimijoille kuten esim. Demo Finlandille.

24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen

- Momentille esitetään 10,0 milj. euroa uusien osakkeiden merkitsemiseen.
- Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset

- Kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin esitetään 129,7 milj. euroa ja 129,7 milj. euron sopimusvaltuuksia.
- Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin osana Suomen kehitysyhteistyötä.
- Määräraha on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote.
- Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.